

HALAS ÉS VIDÉKE.

Társadalmi és közművelődési hetilap.

A Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezete k.-halasi fióktelepe és ügyvivőseinek hivatalos közlönye.

<p>Szerkesztői iroda és kiadóhivatal: K.-K.-Halason, Vasút-utca 869. szám ide intézendő minden küldemény. Kéziratok vissza nem adtnak.</p>	<p>Előfizetési díj helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre . 4 frt. Negyed évre 1 frt. Fél évre . . 2 „ Egy szám ára 10 kr.</p>	<p>Előzeteset a lapra: a szerkesztői s kiadóhivatalban vasút- utca 869. szám alatt. Megjelen minden vasárnap.</p>	<p>Hirdetmények és nyilttéri közlemények minden egyes beiktatása után, úgymint: városi, bíróági 3 frt, egyházi, egyleti, társulati 2 frt, kisebb hirdetmény 1 forintért számítottanak. Bélyegdíj minden beiktatás után 30 kr.</p>
--	--	---	---

Mit mond a világ?

A vig farsangi napokban egy kis bőjti prédikáció nem árt. Nem pedig azért, mert a farsangi vigalmak szoktak leginkább alkalmat adni az anyagi viszonyok megfontolására, illetőleg a családi élet feldulására.

A hiúság vezérli a legtöbb egyént cselekedeteiben; a hiúság győzi le a józan számítás s teremti meg az agyban ama gondolatot, hogy anyagi erején felül is tenni kell neki, mert félni kell a világ szájától.

Valóban fáj az embernek a lelke, mikor látja, hogy sok szép vagyon miként siet pusztulásra; sok család mint rohan anyagilag s erkölcsileg a boldogtalanság örvényébe, csupán annak a kérdésnek a nyomása alatt: „mit mond a világ!”

Csodálatos az a félszeg fölfogás, mely a világ szájával van kapcsolatban! Mert senki se higgye, hogy a mit némelyek világ szájának gondolnak, az a közvélemény volna. Az csak egy pár ember szájhóskódése. A közvélemény sokkal alaposabb, okosabb, igazságosabb.

Ime például: az a hölgy bársonyban, se-lyemben jár; olyan toilettjei vannak, mint annak a másíknak, kinek három annyi jövedelme van. A különbséget csak adósság csinálással lehet kiegyenlíteni. Kérdezzük meg tőle, mért erőlködik a gazdagabbakkal egyformán ruházkodni, mért nem jelenik meg egyszerűbb öltözékben?

Ah! — felel — nem lehet, mit mondana a világ?

— Mit? . . . Hát azt, hogy ő nagysága egy derék nő, a kinek elébb való családja és saját jövője, boldogsága, mint néhány pletykanyelv fecsegése, mely épen úgy megszólja a drága, mint egyszerű öltözéket.

TÁRCZA.

FORRÓN SZERETLEK . . .

Ki tudná ezt, ha csak te nem?
Kinek százezzer elmondám:
Forrón szeretlek, imádlak,
Angyali kis Laurám!

Emlékezel-e, ezt susogtam,
Mikor kezéd csókolám.
S mindent, mindent följajánlék —
Angyali kis Laurám.

És ha boldog akarez lenni,
Oh hidd, hogy: — mert igaz ám —
Forrón szeretlek, imádlak,
Angyali kis Laurám!

ZAMBÓ JÁNÁCS.

Jeles férfiak elmés mondatai.

— Szemelvények egy 1781-ben megjelent etikai műből. —

Midőn Peristarkusnak mondák, hogy bizonyos rágalmozó felőle jót mondott, e szavakra fakadt: Veszszek én el, ha annak az embernek azt nem mondta valaki, hogy én az élők közül már kimultam, mert az az ember még egy élő emberről sem mondott jót életében.

Diogenes egy szűkmarkú embertől csak egy

A közvélemény, azaz: a világ igazi szája jól tudja, hogy mi van kifizetetlen, mennyi itt-ott a kontó; bárminő fényesen jelenjék is meg az, a kiről tudja, hogy kereskedő, mesterember évekig kénytelen várni a már rég elhasznált öltözékek ára után, azt a közvélemény kigunyolja és megveti, ha nem is szemben, de háta megett.

Láttam mulató társaságot, melynek némely tagjai minden erőlködés nélkül sokat elkölthettek; de voltak olyan tagjai is, a kinek ugyancsak megszámlálva kellett volna forintjaikat őrizgetni s mégis épen úgy dobálóztak a tizesekkel, mint a gazdagok. Másnap leverten, szomorúan keseregtek szobáikban, szidták a mulatót, bánták tizeseiket s bujdosztak a hitelezők elől. Kérdém tőlük, mért tették? Hát mit mondana a világ, ha közöttük lévén, nem úgy költöttünk volna, mint ők?

— Mit? . . . Hát én egyet mondok: vagy barátaid azok, vagy nem: ha barátaid, akkor ne kívánják a te szegénybbségedtől, hogy magadat miattok tönkre tedd, de ha nem barátaid, akkor meg épen ne úgy mulass velök. Mert a ki az embert a takaró alól akarja kihúzni, nem barát az, ha százszor ivott is vele barátí poharat.

Mi teszi tönkre a kisbirtokos osztályt, a gentryt? . . . A világ szájától való félelem, mely négy ló helyett csak egy vizslát tartani, a cselédség számát apasztani, a fényűzést lejjebb szállítani, a költséges szórakozásokat megkevesbiteni s a munkához becsületesen hozzálátni nem engedi. Belátja maga, hogy tönkre kell mennie, fáj szíve-lelke adóssága szaporításán, de hiába! ő előtte csak az van; ha most is úgy nem parádézik, mint apja ezelőtt 40—50 esztendővel, akkor . . . mit mond a világ? . . . s lesz belőle kataszter, vagy valami állami birtokon protectiósz gazdatiszt.

fillért kért, a tékozlótól ellenben egy egész fontot, mert az első — úgymond — többször segíthet, a tékozlónak pedig rövid idő múlva nem lesz miből segíteni.

Aristoteles mondá: A szegény sokban, a fősvény mindenben szűkülökdi.

Solon mondá: A törvény hasonló a pókhálóhoz, mert ha abba légy vagy szunyog ütközik, ott marad, ha pedig darázs vagy dongó, ezek szétszakítván a hálót, tova repülnek.

Alfonz mondá: Akkor csendes a házaselet, ha az asszony vak, a férfi pedig süket.

Pythagoras a részegséget esztelenségre való készülésnek mondá.

Plato kérdeztetvén: mikép lehet megismerni a bölcsét? ezt válaszóla: A bölcs, midőn gyalázzák, nem haragszik, s midőn dicsérik, föl nem fuvalkodik.

Aristoteles kérdeztetvén: mi vénül hamar és mi későn? felelé: A jótétemény és bosszuság. Érté a bölcs, hogy a jótétemény emléke igen rövid, a bosszuságé pedig igen tartós.

Midőn Periklest barátja arra kéré, hogy tegyen mellette hamis tanúságot, ekkép felelt: En ugyan jó barátod vagyok, de csak a becsületesség határáig.

Midőn Zeno többeknek szemökre vetette a tékozlást, ezek mentegették magukat, mondván: Bővelkedünk, tehát bőven költethünk, mire Zeno felelé: Mentegethetitek-e azt a szakácsot, ki szerfelett sózza az ételt, mert sóban bővelkedik.

Fülöp, Burgundia vezére, ekkép oktatta fiát: Ma gondolkodjál és holnap szólj.

Szokrates ezt mondá: a veled közlött titkot hivebben őrizd meg, mint a pénzedet.

Aristoteles inté az embereket, hogy se ne igen

Meg kell ezt érteni a családfőknek s ezek értessék meg fiaikkal, leányaikkal. Emancipálják magukat a világ gonosz szája alól, mely mint fentebb láttuk, nem a közvélemény, hanem egy-két henezegő rosszlelkűsködése: mert a világ igazi szája, a közvélemény, csak tisztelettel szól azokról, kik kiadásait bevételeikhez mérik; kik egyszerűen ruházkodnak, de pontosan fizetnek; kik készebbek visszavonulni a szórakozások elől, mint családjukat tönkre tenni; szóval a világ szája csak azokról szól tisztelettel, kik addig nyujtózokodnak, a mig a takaró ér.

Elmélkedés a gazdák téli életéről.

Még mindig benne vagyunk a télben, tehát méltán szólhatunk a téli életéről.

Azt tartják, nagy igazán, hogy a mely gazda jól megtönte a kamaráját és pinczejét nyáron, annak ugyan kevés a gondja télen, — legfelebb csak arra kell vigyázni, hogy az egészségének jól menjen a sora; holmi nátha, köhögés, torokfájás, fogfájás és rheuma meg ne látogassa. Lévéen ezek legnagyobb ellenségei az embernek a téli időben.

Node ezek ellen is megóvja az embert az esze, a melyet azért adott az Isten, hogy előre is nézzünk vele; ne csak a jelen tárházába gazdálkodjunk. — Ovószertül szolgálunk pedig a téli bajok ellen: a jó ruha, a jó ködmön, a jó mente. A kinek töltött veremhez ezek is megvaanak, biz az nagy szerencse, kivált ha ezen külső melegítő eszköz mellett, még belső melegítővel is rendelkezik a gazda a pinczejében.

Tehát — mondom — az olyan gazda, a ki télére is jól elrendezte szalmáját, jól helybe hagyta szalmáját, megszámlolt az adósszedővel, a hitelezővel, a fiskálissal, a doktorral, patikával, pappal, tanítóval, cselédséggel, a csószszel és harangzóval; ha mindezek után úgy találja, hogy a konyhára „jut is, marad is”, hogy a pince nem ürült ki, maradt benne buelhajtó, gondelőző: hát az ilyen gazda szerencse fia, ha akarja, átfütyörészheti a telet, mint a tücsök a nyarat. — „Átfütyörézi a telet”. Ez

dicsérik, se ne igen gyalázzák önmagukat, mert önmagát dicsérni hiúság, gyalázni pedig bolondság.

Zeno előtt egy ifju kelleténél többet beszélvén, így szólt a bölcs: A fülek nyelvlekké lettek. A bölcs t. i. a természetre cselzett, mely az embernek két fület és egy nyelvet azért adott, hogy többet halljon, mint beszéljen.

Midőn Hunyadi János Czillej grófnak azt üzente, hogy látogassa meg őt táborában, Czillej ezt üzente vissza: En, mint fejedelmi ház sarjadéka, csak nem mehetek az új nemeshez, mire Hunyadi ezt válaszóla: En nem őseidhez, hanem hozzád hasonlítom magamat, a nemességemet önmagam szereztem.

Szokrates ezt szokta mondani: A minő az ember, olyan a beszéde, a beszédehez hasonló a cselekedete, a cselekedetéhez pedig az élete.

Diogenes azon embert, ki jó erkölcsről beszél és erkölestelenül él, hasonlónak tartja a czerához, mely hangjával másokat gyönyörködtet, maga pedig mit sem érez.

Gorgyas, midőn két barátja haszontalan dolgokról vitatkozott, ezt mondá nekik: Barátim! mondjátok meg, melyik ostobább, az-e, a ki a bakot feji, vagy az, a ki a rostát tartja alá.

Aureolus bölcsész kérdeztetvén: szegény vagy gazdag feleséget kell-e venni? felelé: A szegényt nehéz eltartani, a gazdagot pedig kin túrni.

Midőn Nagy Sándort valaki meglátogatta és kérte, hogy mutassa meg kincseit, Sándor nem kincseit, hanem barátait állította elő, t. i. többre becsülte barátait kincseinél.

Epietus mondá: Ha jó kívánsz lenni, először hidd el, hogy rossz vagy.

legyen a téma, a melyről szóljon a nyelvem és írjon a tollam. És a mit szól, és a mit ír, kívánom, hogy hasznos téli elmélkedés legyen.

Hát én azt nagyon óhajtom gazdálkodó, szántóvető polgártársaimnak, hogy az Isten minden esztendő lezártaival adjon nekik olyan telet, hogy éléskamra, boros pincze, búza-verem tele legyen; mert, ha az övék tele van, akkor a nemzet más osztályáé sem üres; ha ők jólétben vannak, akkor mások sem szegények; akkor ők művelődhetnek és erősíthetik hazánk nagy épületének fundamentumát; — de már azt nem kívánom, hogy a magyar gazdálkodó osztály, ha földjéről ellátta magát mindennel, a mi enni-inni való, ne csináljon mást, mint hogy átfütyöréssze, átpipázza a telet.

Pedig ez olyan formán volt régen és még ma is divatozik sok helyen. — Sok gazda, a mint a mezőről betakarított és elrendezkedett, neki adja magát a „szent hevered el“ napjainak, azt tartja, hogy ha a földje pihen, hát ő is pihenhet.

Pensióba teszi magát az egész téle, mint egy nyugdíjas generális, nem erőlteti meg magát a dologgal, de még a lelket, az érzelmet sem foglalkoztatja. — Nem kívánja az olvasást a tudványa, hogy legalább megtanulna annyit, hogy mi teendője lehet annak a gazdának télen, a ki jól akar gazdálkodni nyáron; pedig a téli idő volna arra alkalmas, hogy a gazda tudományt szerezzon arról, a mit nem tud, de a mit a gazdaság terén tudni hasznos és szükséges volna. Hejh, mert az bizonyos, hogy mezőgazdaságunk jobb lábbon állana, ha az értelem, fejlettség és műveltség magasabb fokára emelkednék. Az értelmesség, a műveletlenség jó melegágya a restségnek és tétlenségnek. Az adja azt a gondolatot, hogy a telet az Isten a gazdák ünnepeül teremtette, hogy akkor elég pipázni, filkózni, disznótorozni, komázni és lakodalmaskodni, vagy ha ilyen kapós alkalom nem akad, hát korcsmázni, szóval: sem testi, sem szellemi munkát nem végezni.

Igenis, minél csekélyebb értelmi erővel, minél kisebb tudványgyal rendelkezik valamely nép, annál nagyobb hajlandóság van ott a tétlenségre, a léha gondolkodásra, de annál nagyobb ok és alkalom van az elszegényedésre is.

Az nem szolgál melegségül, hogy: de nyáron reggeltől napestig keményen dolgozik, mert a gazdaság körében csak úgy meg van minden órának a maga dolga, a saját terhe, mint akármely más pályának. — A téli idő sem menti fel a gazdaembert a dologtól. Találni kell dolgot, ha nem tud találni, tanulja meg... És már akkor is dolgozni fog. — A munka élet, a tétlenség halál. A természetben minden dolgozik, a mi él, s ha valami abba hagyja az ő kiszabott működési körét, annak pusztulnia kell az élet nyüzsgő piaczárol.

Még annak a szántóföldnek a téli pihenése is csak olyan látszólagos. Dolgozik az bensejében akkor is, gyűjti az elvesztett erőt, rendezi elemeit, hogy ismét alkalmas legyen a belevetett magvak csirájának kihajtására, de tetlenül nem hever, még ha gazdája hever is.

Csak azt teszi a föld télen, a mit az ember minden éjjel tesz, gyűjti az erőt új munkához; csak-hogy a föld éjjel, valamint nappala egy feleszteni-deig tart, az emberé pedig 12 óráig.

Tehát, ha a gazdálkodó osztály, mint régebben, ma is csak olyan medve módra élne át a telet, ha nem tudna magának a téli napokon is munkát találni gazdasága körében, akkor önmaga ellen vétkezne első sorban.

A társadalom egy osztályának sines pihenő tele, de nem is lehet, mert munka nélkül ma a miniszterelnök, de még a király sem elhet. — Az iparosnak ott kell dolgozni télen-nyáron a műhe-

Diogenes kérdeztetvén: mi módon lehetne valaki önmagának tanítója? így felelt: Ha magában azt kárhoztatja, a mit másokban kárhoztat.

Szokrates tanítványait arra figyelmeztette, hogy egész életükben e hármat tartsák meg, ú. m.: szíveikben az okosságot, arcaikon a szemérmert, nyelveiken a csendességet.

Midőn Seleukustól kérdezték: mi a feleség? így válaszolt: A férfinak hajótörése, a háznak szelvése, az életnek rabigája, szabadakaartú bajvivás, ölelgető oroszlán és szükséges rossz.

Demosthenes azt mondotta, hogy az az ember méltó a dicséretre, a ki a becsületet többre becsüli a pénznel, mert pénze kinek-kinek lehet, de a becsületet pénzen megvásárolni nem lehet.

Szolon mondá: Olyan legyen magadviselete, hogy az több hitelt érdemeljen, mint az esküd.

Kilon bizonyos egyénnek, ki a maga nyomorúságán kesergett, mondá: Ha mások nyomorúságára gondolsz, nem sopánkodol annyira a magadén.

Diogenes előtt bizonyos ember így szólt: Elni nyomorúság, mire a bölcs felelé: Nem elni, hanem rosszul elni nyomorúság.

Kilon azt mondá: Nem kell engedni, hogy a nyelv megelőzze az észet.

Democritus a tudatlanul szólókról ezt mondá: Nem tudós a szólásban, hanem tudatlan a hallgatásban.

Napkeleti.

lyében és koronkint bizonyos időt tanulásra fordítani, ha élni és haladni akar. A kereskedő ott mozog, ir és jegyezget a boltjában, az időnek minden szakában, mert másképp beletit a kórságos deficit a dolgába; a hivatalnok nap-nap után ott szedi-veszi az aktákat, a melyekben az emberek ezreinek ügyes-bajos dolgai vannak leírva, ha nem tenné, nagy baj állana elő a közügyekben is, de a saját zsebében is; — hát vajon csak a gazda-osztály volna az, aki az egész telet átünnepelhetné a nélkül, hogy az ő gazdaságában fennakadás, hátrány és deficit elő ne álljon.

Bizony a végzet, mikor bennünket az élet nagy szántóföldjére odaállított, a gazdálkodó osztályra nézve csak úgy kiszabta minden napnak a maga munkáját, mint másrendű polgárnak... Az ő gazdasága, háza, kertje, földje is olyan műhely, melyben az okos és tanult gazda mindig fog munkát találni olyat, a mely az ő gazdaságát előmozdítja, vagy olyat, a melyvel kiadásait kisebbíti.

Csak vegyük fel azt, hogy egy gazdaságban mennyi a rendezni való télen az udvaron, a kertben, az istállóban; meggondolva azt, hogy csak erőteljes és jókarban levő jószág adhat jókarban levő gazdaságot, mennyi gondallal jár a jószág élelmezése, ezeknek takarékos és ügyes elkészítése?

Mennyi dolgot ad a trágya gyűjtése, annak készítése, kihordása; mennyi gazdasági eszköz megkopik, megromlik nyáron, a miket az okos gazdának télen kell helyrehozni, kireperálni, hogy ne akkor szaladgáljon Pontius-tól-Pilátusig, mikor egyszerre szükség volna rá; mennyi figyelmet érdemel ezen gazdasági eszközök és egyéb szerszámok, kerítések konzerválása az idő romboló hatalma ellen, melyekre a téli idő olyan alkalmas a gazdákra nézve. — Igazán, a gazdálkodást egy nagy masinához lehetne hasonlítani, melynek a gazda a gépezete. Ezt a gépet ő egész tavaszon és nyáron hajtja és forgatja, télen pedig szétszedi, kenegeti, a reszket javíttatja, hogy mikor a tavaszi meleg a föld kebelén az életet mozgásba hozza, hát ő is megindítsa a gazdálkodás gépezetét. — Így tesz az okos gazda.

De hát hanyadik az, aki ezt belátja? Én nem tudom, de azt tudom, hogy Magyarország földművelőinek még sokat kell tanulni, haladni, hogy a magyar mezőgazdaság teljes erejében virágozzék.

Egy gazdának, szerintem, igen sok dologban ügyesnek, értelmesnek kell lenni. Ismerje a gazdasági tudomány ábc-jét legalább jól, hogy arról tovább haladhasson. Üres idejét szánya hasznos gazdasági könyvek olvasására. Higye el, hogy ott mindig talál olyat, a mit ő nem tud, de a minek hasznát veheti. Ne gondolja, hogy a tudomány csak is a nadrágos, tanult embereknek való. Nem lehet azt monopolizálni, mint a trafikot; belemegy az minden ember fejébe, csak akarni kell. És ha belemegy, mégis csak csinál az egy kis rendet az ember gondolkodásában, gyűjt egy kis világot az agyában.

De kell másféle ügyességgel is rendelkeznie, még pedig sokfélével. Tudjon az lenni egy kicsit bodnár, egy kicsit asztalos, egy kicsit lakatos meg ács, kovács, hogy ne szoruljon mindjárt egy szeg beütéséért is mesterember segítségére, a mely mindig kiadással jár. Legyen annyi szerszáma, a mennyi egy gazdaság körében szükséges, és tudjon vele bánni mikor szükséges. Akkor aztán akár török, akár szakad valamije, akár a kerítése dől ki, nem fog könyörögni senkinek, nem fog költekezni, hanem segít a dolgán saját eszevel, saját két kezével. — Így tesz az ügyes gazda. És az ilyen boldogulni is fog. De nem is fog a télen se heverészni, se unatkozni, mert az mindig megtalálja a maga dolgot; míg az ügyetlen és nyújtózkodni szerető gazda, ha kitudul, bedül is a kapuja, vagy kerítése, ott hagyja: hadd ásitozzék ott kifelé az utcára, hadd rontsa ott az eső és a szél, hadd piszkolják a kóborló kuttyák. — Maga nem csinálja, mert nem tud hozzá, mással nem csináltatja, mert vagy nincs rá költsége, vagy sajnálja azt. Így aztán marad, pusztul, romlik, az egész gazdaság bomlik. Hejh, mert a gazdája a szorgalmas utánlátás és tanulás helyett vagy pipázgatva nézi az ablakon át a hideget, vagy ülögetve szüresüli a hegy levét mind alkalmas, mind alkalmatlan időben. — Vagy, ha olykor felbosszantja valami tennivaló a szemét, megnyugtatta magát azzal a mentő gondolattal, a mivel a nagy költő Pató Pálja szokta: „Ejh, ráérünk arra még!“

De nem úgy van az, tisztelt polgártárs! addig föld be a lyukat, még kicsi, mert azután késő lesz, kárát is vallod, ki is nevetnek, pedig mindakettő fájdalomosan szokott esni az embernek.

Mindez egyébiránt olyan dolog, a mit mondani sem kell az értelmes, tanult és szorgalmas gazdának. Az tudni fogja, hogy a gazdálkodásban télen is van elég, és hogy a jó gazda télen sem ér rá az ördög bíráját forgatni, se a karosszékekben pipázgatni, mivelhogy minden napnak megvagyon a maga terhe, a mit ha nem emelünk a kiszabott napon, másnap már kétszerannyit, később pedig négyszer... meg tiszterannyit kell emelnünk, míg utoljára annyira meggyűlik, hogy nem bírjuk.

Hanem hát azt mondhatja erre sok gazda barátom: miért prédikálom én mindezt, hiszen ők könyv nélkül is tudják, hogy a gazdának télen is kell dolgozania lennie? — Hát tudom, hogy sokan már odáig művelődtek, hogy tudják, — nem is azoknak akar-nám én ezeket mondani, hanem azoknak, a kik nem

is tudják, nem is teszik, nem is értik azt, a mit a saját ügyökben tenni és érteni kellene. Pedig sok van ám olyan földműves édes hazánkban, akik nem igen gyönyörködhetnek az értelem és a szakmájukba vágó tudomány világában, akik többre becsülik a téli idő heverő napjait, mint annak megolvasgatását, hogy melyek is hát a gazdák teendői télen. És hogy sok van, ez az oka egyrésztben mezőgazdaságunk pangásának és a nép szegényedésének.

I—s.

Kicsiny dolgok.

Sokszor lett már elmondva, mindennap tanítják az iskolákban s hangoztatják a szószékekről, hogy működésünk körében a számtalan kicsiny dolgokat vegyük nagyobb fontolóra; mert miként mindenfelé, az emberi ténykedés bármely pontján minden időben tapasztalható, e kicsiny dolgok elhanyagolása képezi azon szírtet, melyen már régtől fogva az emberi törekvés legnagyobb részét szenved.

Életünk minden phásisa a kicsiny dolgoknak, apró eseményeknek szakadatlan láncolatával van összefüggésben, melyek magukban véve aránylag jelentéktelenek, de az ember szerencsésének, munkája eredményének megállapításánál akként hatnak össze, a mint azokat vagy kellően méltatni tudta, vagy pedig figyelmen kívül hagyta. S ez azonnal meglátszik minden embernél, sőt állíthatom, hogy valamely férfiúnak jelleme legkivált azon alapszik, miként tudta e kicsiny dolgokat érdekeinek előmozdítása körül helyesen és becsületesen kezelni.

Avagy nem tapasztaljuk-e számtalanszor, hogy munkálkodásának, üzleti ténykedésének sikeres eredményét köszönheti figyelmességének, melylyel e kicsiny dolgok iránt viseltetett. S e figyelmességnek folytonos gyakorlása, mely mihamar második természeté, szenvedélylyé változik, testvéréül hívja a körültekintést, mint a boldogulásnak egyik alapföltételét. Alig hinné az ember, hogy ezen csekélynek látszó két fegyverrel mennyire biztos a győzelem a boldoguláshoz, ha ezt a mindennapi életből ellesett példákön fényesen beigazolvva nem látnók.

Midőn egy alkalommal egy dúsgazdag szeszgyárost udvarán láttam, a mint a cselédséget csak azért teremteltette össze, mert egy alig fél méter hosszú új léczdarabot ott hagytak heverni, mindjárt gondoltam, hogy itt oly emberrel van dolgom, ki megszokván a kicsiny dolgok iránt való figyelmességet s az éles körültekintést, e dicsérendő tulajdonait megtartotta még most is, a midőn milliókról rendelkezik, de e kis léczdarabot még sem hagyta ott. hanem sajátkezéül bevén föl, elrendelte ennek értékesítését. Ő tőle tudtam meg, hogy mint szegény szeszfőző kezdette életpályáját, melyen annyira kedvezett neki a szerenese; ezt azonban mint maga is állítá, önmaga kovácsolta azon kitüzött elve alapján, hogy: becsüljük a kicsiny dolgokat!

Igen, mert ha e dolgok bármily kicsinyek, jelentékteleneknek is látszanak, mindazonáltal figyelmességet követelnek tőlünk, mert vajmi sokszor rejlenek bennök olyan okok, melyek végeredményeikben vagy áldásosak, vagy károsak lehetnek. Hogy mennyire vezethet a kicsiny dolgoknak az elhanyagolása, azt egy példával fogom illusztrálni.

Egy gazdasági udvar kapuján a retesz egy hiányzó szeg folytán meglazulván, a kapú folyton a szél önkényének van kitéve. A folytonos csapkodás következtében a kapú többi részeiben is kár történik, melynek későbbi helyrehozatala a hiányzó szegből álló csekély dolognak elhanyagolása folytán okvetlenül jelentékeny összegre fog gyúlni. Az így nyitva maradt kapun mily könnyen kionszhat az udvarról egy-egy fürgé házi állat, melynek visszatérése sokszor az egész háznépet veszi igénybe; de megeshetik, hogy a futkosás közben egyik-másik elesik s kitöri a lábát; megeshetik, hogy az istállóban magára hagyatott s szabadon levő jószág ezalatt összeverekszik s kárt okoz egyben-másban; megeshetik, hogy

maga a gazdasszony is ott hagyván a lábokban a forró zsirt, mely az elszőköt állat keresése alatt tüzet fog s meggyújtja a tűzhely fölé aggatott száradó fehérműt stb. stb. Ez mind megeshetik azért, mert egy kicsiny dolog, a hiányzó szegnek a beverése el lett hanyagolva. Ilyen s ehhez hasonló számos példát tapasztaltattam már bárki is saját körében, a melyekből tanulságot vonhatott, hogy kicsiny dolgok mily messzemenő következményekkel lehetnek sokszor összefüggésben.

Kicsiny dolgokból, parányokból áll a mindenség, melyek mindegyikében megvan a maga fontos szerepe az összességben. Ismereteink, tapasztalataink tárháza mind apró részletekből áll, s a ki nem tanult, az bizonyára eltévesztette életelejét, mert megfeledezett ezen apró részleteknek szorgalmas gyűjtéséről. Az ilyen ember azután beszél csapásokról, balsikerről, csak arról nem, hogy saját maga volt nemboldogulhatásának a kovácsa. Azt a balhítet, hogy az életben egyeseknek kedvező siker egyedül a szerencsétől függ, ma már egy helyesen gondolkodni tudó sem fogja vallani. Ennek nyomába lépett az a meggyőződés, hogy a vélt szerencsének egyes-egyedül szülője a szorgalom; más szóval, hogy valamely embernek sikere a törekvéséhez, értelmiségéhez és a kicsiny dolgokra való figyelmességéhez egyenes viszonyban van. A férfit, nem a szerencse, hanem a munka teszi azzá! A ki a szerencsében bizik, az tétlenül várja, s ezalatt elmúlik az idő s egyszerre csak azon veszi magát észre, hogy bizony nem boldogul; de a ki szorgalmas, munkás, mindig talál módot boldogulásának megállapításához egy-egy parányval hozzájárulni. A szerencse esetlegesre számít, de a szorgalom saját erejére támaszkodik.

Ez a szorgalom az, a mi gazdaggá tesz, mert emek argusszemét nem kerül ki sem a kicsiny, sem a nagy dolgok.

Ha már most figyelemmel kísérjük családi tűzhelyünket, nem-e első látszatra is föl fog tűnni, hogy ez is számtalan oly kicsiny dolgoknak az eredménye, melyek a családfeleknek úgy, mint a családanyának elég gondot adnak, hogy benne a boldog családiaság állandóan lakozzék. A rend, a pontosság, a tisztaság a szobában úgy, mint a konyhában, az éléskamrában, a padláson, a pinczében s minden legkisebb zugban mutatkozó ezernyi és ezernyi apró dolgok figyelembe vétele s azoknak elintézése által állandó jó háziarátainkká válnak, s ha ezekhez szegődik a józan gondolkodás, okosság és a kitartó munkásság, lehetetlen, hogy ott a gyarapodás, a boldogulás biztos hajlékot ne találjanak.

Heti hírek.

A Budavárban felállítandó honvédszobor-alap javára Patkós Benő hazafias érzelmű nagyvedéglőnk zártkörű táncvigalmat rendezend, melynek tiszta bevétele a mondott czélra fog fordíthatni. A meghívók már szétküldtek s így hangzanak: „Meghívó. Az 1848-iki szabadságharcban küzdött s Budavár bevételénél dicsően elesett hős honvédeink emlékszobra alapjának javára folyó hó 23-án zártkörű bált rendezek, melynek tiszta jövedelme a szent czélra fog fordíthatni. Az elszámolás a rendőrkapitány úr közbenjöttével fog eszközölteni. Beléptidij személyenként 60 kr, családjegy 1 frt 20 kr. Felülfizetések köszönettel vétetnek s hírlapilag nyugtáztatnak. E meghívó a belépésnél előmutatandó. Izletes étkek és italokról gondoskodva lesz, tisztelettel Patkós Benő vendéglős.” Kívánjuk, hogy Patkós úr ezen hazafias törekvése a kívánt sikert eredményezze.

Esküdtészi tárgyalás. A „Halasi Híradó”-ban megjelent „Tanárok szüretje” czikkert a halasi főgymn. tanártestület tudvalevőleg sajtópert indított Hofmeister Judá, a „H. H.” szerkesztője ellen, melynek tárgyalási határidejéül folyó évi márcziushó 7-ike lett kitéve.

A dohánykérvények már leérkeztek s mint halljuk: sokan lettek elutasítva. Felhivatnak a kérvényezők, hogy e végett a főjegyzői hivatalban mulhatlanul jelentkezzenek.

Hofmeister-Korda-féle sajtóperben hozott esküdtészi ítélet ellenében Hofmeister Judának perújítás iránt beadott keresete — melyben Szász Károly dunamelleki ev. ref. püspököt, a sajtóbíróság előtt eskü kötelezettsége mellett tett s állítólag a valóságnak meg nem felelő tanuvallomását vádolja — a sajtóbíróság által el lett utasítva.

Gyufaoldattal akart véget vetni életének folyó hó 7-én Mesko Katalin nevű hajadon, tette azonban kiderült s az idején alkalmazott orvosi segély ismét visszaadta őt az életnek.

4 kocsi fát lopott Paar György ismert jó firma, Kolozsváry Sándor erdejéből. Károsult feljelentése folytán 60 frt kártérítés- és 60 frt pénzbüntetésben, valamint a felmerült összes költségek viselésében marasztalta el őt a rendőrkapitányi hivatal.

Különfélék.

Ő felségének népeihez intézett kibocsátványát a polgármesteri hivatal részéről kiadva itt közöljük szövege: *Népeimhez!* A legsúlyosabb csapás, mely atyai szívemet érte, drága egyetlen fiannak pótolhatatlan elvesztése, Engem, Házammal és hű népeimmel a legmélyebb gyászba borított. — Bensőmben megrendülve, alázatossággal hajlok meg az isteni gondviselés ki nem fürkészhető határozata előtt, s népeimmel a mindenhatóhoz könyörgök: Adjon erőt, hogy uralkodói kötelememnek lelkiismeretes teljesítésében ne lankadjak, hanem követve ugyanazt az irányt, melynek változatlan megtartása ezentúl is a jövőre biztosítva van, a közbé és a béke áldásainak megőrzésére irányított folytonos törekvésben bátran és bizalomteljesen kitartsak. Vigaszt nyújtott azon tudat, hogy a legkeserűbb lelkifájdalom e napjaiban népeimnek mindenkor tapasztalt szívélyes részvéte környez, s hogy minden oldalról, minden körből, közelből és távolból, városból és faluról, e részvétemnek oly sokféle és olyannyira megható nyilatkozásait veszem. Benső elismeréssel érzem, hogy a kölcsönös szeretet- és hűségnek az a köteleke, mely Engemet és Házamat Monarchiám minden népével összeköt, a megpróbáltatás ily nehéz óráiban csak még inkább megerősödik és megszilárdul, s azért szükségem érzem annak, hogy részemről s a császárné és királyné, forrón szeretett Hitvesem részéről, valamint mélyen sújtott Menyem nevében is a gyászunkon való szeretetteljes részvétnél mindezen nyilvánulásait szívem mélyéből megköszönjem. E mélyen érzett köszönettel, hű népeimmel egyetemben fohászok az Isten kegyelmes segédelméért, a további együttműködéshez egyesült erővel a haza údvére. Kelt Bécsben, 1889. évi február hó 5-én. *Ferenz József* s. k.

„Czudar Világ” czimvel egy éleztlap jelent meg Kecskeméten — Nagy Imre, a „Testvériség” és a „Kecskemét és Vidéke” szerkesztőjének kiadásában. — Tartalomdúsága- és olcsóságánál fogva melegen ajánlhatjuk e lapot olvasóközönségünknek is. Előfizetési ára egy evre 2 frt, a mi előre beküldendő. Megjelen minden hóban egyszer. Az előfizetési díjak Kecskemétre, a „Testvériség” kiadóhivatalába küldendők.

Diszes és tanulságos magárjegyzék. A tavasz közeledésének legbiztosabb, a fecskéket is megelőző hírnökei: a magkereskedők árjegyzékei már megjelentek. A számos több-kevesebb gondallal szerkesztett árjegyzékek közül egy úgy a czég kitűnő hírnevéhez méltóan gondosan összeállított és rendkívül gazdagon illusztrált tartalmával, mint izléses és igen diszes külsejével különösen kiválók. Ez, a nemcsak nálunk országszerte, hanem a külföldön is legelőnyösebben ismert Mauthner Ödön budapesti magkereskedőnek (koronaherceg-utca 18. sz.) 1889-ik évi tavaszi főárjegyzéke, mely a mezőgazdasági, kertészeti és erdészeti magvak egész lexikonját képezi. Nevezett czég nem szokásos száraz árjegyzéket nyújt a gazda- és kertészközönségnek, hanem költséget nem kímélve oly növénytanú könyvet, melyből sok hasznos dologról meríthetni magyarázatot. Kitűnő fametszvényei pedig, melyekkel minden nevezetesebb növényt szemléltető tesz, bármely növénytani diszmnéket is díszre válnának. Az árjegyzékben foglalt számtalan elismerő és köszönő irat pedig megzafolthatatlan bizonyítékul szolgál egyrészt a czég üzletének rendkívül nagy kiterjedéséről, másrészt a czég megbízhatósága, magjainak tisztasága és csiraképessége mellett, mely utóbbi tulajdonságokat különben már nem egy kiállítás juryje ismerte el s nyilvánította ki. Így legutóbb a nagykorosi gazdasági kiállítás juryje is, mely Mauthner Ödönnek egy aranyérmét az indokolás szerint, mint „a gazdasági magvak igen megbízható forrásának”, egy másik aranyérmét pedig „feltűnő szép veteménymagvak és kerti eszközökért” ítélte meg. A tanulságos árjegyzéket és különösen annak igen számos s más árjegyzékben nem található újdonságait melegen ajánljuk a haladni kívánó gazda- és kertészközönség figyelmébe. Ismerve a czég előzenyességét, meg vagyunk róla győződve, hogy e költséges árjegyzéket is kívánatra szívesen megküldi ingyen és bérmentve a gazda- és kertészközönségnek.

A legolcsóbb magyar éleztlap. A Budapesten megjelenő „Mátyás Diák” czimű éleztlap második évfolyamának legutóbbi számát beküldték hozzánk s így elmondhatjuk, hogy az erős függetlenségi hazafias szellemben szerkesztett éleztlap a magyar nép kívánalmainak teljesen megfelel. Képei — a melyeket Homieskő rajzol — kitűnők és szövege mulattató. A „Mátyás Diák” előfizetési ára egy negyedévre csak 1 frt. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámot készíteszen küld a kiadóhivatal (kishíd-utca 9. sz.), ha e végből hozzá egy levelezőlapon fordulnak.

Igyunk. Érdekes statisztikai munkálatot végzett mostanában a londoni orvosi társulat arra nézve, vajjon mily befolyással van a szeszes italok élvezete az emberi élet tartamára? A vizsgálat azt a meglepő dolgot derítette ki, hogy legrövidebb élettartamúak azok, kik egyáltalán nem isznak. Ugyanis a nem ivók átlagos élettartama 51-22 év volt, a mérsékelt ivóké 63-13 az iszacosoké 53-03. Ez adatok 4234 haláleset alapján vannak megállapítva. — Kétségtelennek látszik tehát, hogy a szeszes italok mérsékelt élvezete mellett jóval hosszabb életet remélhetünk, mintha nem iszunk.

A petroleum mint gyógyszer. Ha figyelemmel kísérjük azokat a tapasztalatokat, melyeknek kútforrása a petroleumban gyökeredzik, azt kell konstataálnunk, hogy ezen egyszerű szer a háztartás körében nagy szerepre van hivatva, mert sokoldalú használhatósága miatt csakugyan beválik universalis szernek. Lapunk már több ízben emlékezett meg a petroleumnak előnyös tulajdonságairól s így ezúttal is fölemlítünk egy esetet, melyet a „Magyar Föld”-ben olvastunk. Nevezett lap ugyanis következőt mond: „A fejfájásban szenvedőknek örömeire szolgálhat az a tapasztalat, melyet egy fővárosbeli úri ember tet a közelebbi napokban. T. i. rheumatikus bántalmakban szenvedvén, karjait petroleummal kengette s petroleumos tenyerével aztán ennek megtisztítása czéljából, feje tetejét dörzsölgette és csakhamar kezdte tapasztalni, hogy szokott harmadnapos fejfájása lassankint csökkent és végre tökéletesen el is maradt, úgy, hogy már hónapok óta egészen nyugton van felőle. E mellett hajhullása is, mely már igen nagy mérvű volt, megállott. Természetesen mindez eredményeket csakis azon esekély petroleum-mennyiségnek lehetett tulajdonítani, mely a petroleumos tenyeréről a gyér hajakkal borított fejbőr likacsába hatolt be, s minthogy e dolog igen egyszerű, tehát érdemes arra, hogy azok, kik gyakori fejfájásban szenvednek szintén kísérletet tegyenek vele.” (Nagyon kíváncsiak volnánk a tapasztaltak fölötti eredményre. Szerk.)

CSARNOK.

A megzavart légyott.*)

(Ariosto.)

*Míg a lovag készül édes támadásra:
Felhangzik a liget süvő tölgye, hársja;
Veri fülét nagy zaj, melytől följéved,
Kénytelen-kelletlen vággyát zabolázza.
Sisakjával fejét hamar újra fedve
(Vértjét meg paizsát soha le nem tette),
Lova felé szalad, magát reá dobja,
Baljában a kantár, dárdát emel jobbjá.*

*Im, az erdőn jönni lovag-embert látnak,
Kinek arcán nyoma büszke bátorságnak.
Fénylik sisak-bübján fehér forgó tolla,
Köntöse is hőszi, s épp feljűk vágat.
Sacripánt, ki dől-fül s egyre azt gondolja,
Ha ez ilyen rosszkor erre nem jött volna,
Nem szakadt vön' félbe várva várt nagy évre:
Nézte, bosszús szemmel véges-vegig mérve.*

*Hogy az közelebb ér: „Hol a kardod? vedd ki!”
S azt hiszi, könnyű lesz nyergéből kivétai.
De amaz, biz' Isten, neki méltó párja,
Nincs köztük különbség, bárha egy csipetnyi.
Fenygető szavát végig dehoggy várja,
Sarkantyuzza lovát, kezében a dárda;
Sacripánt is fordul, mint vihar, komoran:
Igy a két hős fejjel egymás felé rohan.*

*Bikák, oroszlanok, ha neki vadulvák:
Bősz dühre e kettőt felül ők se mülják.
Támadásuk, harczuk olyan ádáz, oly vad,
Csuda, hogy paizsai' nyomban át nem fűrják.
Megrendül a völgy s hegy; soh' se láttal olyat:
Vélnéd, kopár bérczek hogy összeomolnak!
Beh jó, hogy oly erős, olyan vastag vértjük:
Különben, biz' Isten, oda volna éltek.*

*Nem hiába volt a két ló iramlása:
Mint két öklelős bak ütődnek egymásra.
Cserkesz vitéz lova legott végsőt horkan;
Hej, pedig a míg élt, nem akadt sok mása.
Amaz is ledobban, de nem mint ez, holtan,
Érzi a sarkantyut s nem marad a porban.
Csak a szerencsénél fekküdt végignyúlva,
Szegény gazdájára nehezülvön súlya.*

*) Ariosto világhírű epósát, az „Orjngő Loránt”-ot, dr. Radó Antal tudvalevőleg magyarrá fordítja. E remekműből e helyütt mi is bemutatunk egy érdekes részt, melynek megértésére csak annyit, hogy Sacripánt szerencsén király éppen át akarja jeleni imádotját, Angelikát, a midőn az itt leirt jelenet megzavarja. Szerk.

*Am az ismeretlen, ki nyergében maradt,
Látva ellenességét paripája alatt,
Megelégteli sorját e viadaluknak,
S el nem kezdve újra, menten tovahalad,
S a hol nyitját látja az erdei útnak,
Kantár-megeresztve arra felé futtat;
S mire a szerencsen kijön a ló alól,
Ó már egy mérföldet, többet is lovagol.*

Dr. Radó Antal.

Egy magyar hősnő életéből.

A lelkesültség bizonyos nemével szoktuk olvasni a görög történet azon részét, hol Tyrtaeus költői hatása a rabszolga népet a hősiség oly fokára emeli, melylyel az a legvégsőre is kész a szeretett hon megmentéséért.

Imádászerű érzéssel ejtjük ki e nevet: Petőfi; hiszen ez is a mi Tyrtaeusunk volt. Lelkesített, buzditott dallal és karddal a szabadság és függetlenség szent eszméiért.

Ezek férfiak voltak, megáldva erős lélekkel az élet küzdelmeire.

Felejtjük-e tehát azt, a ki gyöngé nőnek születve, a családi kör hivatásának betöltésére teremtve, legyőzte női természetét, gyöngéségét és kiemelkedett hivatása szűk köréből azon koszorúban osztozni, mely ezen férfiak homlokát díszíti.

Nem érdemli-e meg tiszteletünket a nő, ki a szabadság érzelmétől áthatva egy nemzeti sereg lelkesítője lett?

Ez Losárdi Zsuzsanna az első magyar költőnő.

Engedjék meg t. olvasóim, hogy egy pár sort szenteljek emlékének, hisz úgy is csak az emlékszik rája, ki hivatásánál fogva felkutatja a mult emlékeit, hogy azokból lelkesedést merítsen önmagának, s égő szövevényeket gyűjtsön belőlük nemzetének a haladás rögös, de magasztos útjára.

Midőn a nemzet az idegen zsarnok kényszer intézkedéseitől leigázva, tengésének azon pontján állott, hogy nemzetiségét is kénytelen lesz feledni: a főlebredt nemzeti önértzet egy hős vezért teremtett a honnak, II-dik Rákóczy Ferenczet, ki kibontá a szabadság zászlaját.

Ifjú, öreg, szegény, gazdag bosszúval telve, hazaszeretettel lelkesítve, mindazon zászló alá sorakozott. A szabadság eme zászlajához szegődött bátyjával, Miklóssal, ki Rákóczy zászlótartója lett Sátorallya-Ujhely szülőtte, a férfias lelkű költőnő, Losárdi Zsuzsanna.

Es a húsz éves leány a sereg előtt éneklő önszerzette gyűjtő dalait, harcra buzdítva a vitézeket, új erőt adva a lankadóknak. Mindenütt ott van Rákóczyval, majd a sereg elén látni, lobogó hajjal, ihlettől ragyogó szemmel énekelve, mint a középkor Druidái, majd a sebesültek sebeit kötözve, nem félve a záporoként hulló golyóktól.

E vakmerő bátorság, önfeláldozó honszeretet bizonyos dicsőfényvel veszik körül. A durva harcziak tisztelettel közelednek hozzá, hisz ő védangyala a kuruczoknak.

Az 1705-ik évben, a szerencsétlen zsbói harcznál ép azon pillanatban, midőn a hátráló egy részét buzdítva visszatéríteni igyekszik, a labancok által elfogatva Maros-Vásárhelyre hurczoltatik, hol mint felsegértő és izgató, örökös fogságra ítéltetik.

Költői lelke itt sem tud nyugodni. Mint a kálitkába zárt madár busongva tölte első napjait, de később dalra nyitak ajkai, s ő módot talált dalait onnan is terjeszteni a kuruczok közé, s fogságában is lelkesítő pacsirtája maradt Rákóczy hadainak.

Fogsága azonban nem tartott soká. Mi módon, nem tudjuk, kiszabadult és 1711. május 29. a többi bujdosóval Törökönba menekül.

Itt megszakad élettörténetének fonala. Valószínűleg itt is költészetéből merített vigaszt. Oh mit nem adnánk a dalokért, melyeket a száműzött költőnő idegen honban hazájához intézhetett.

Mint az elaludni készülő fény, mielőtt teljesen kialudnék, még egyszer fellobog: úgy tűnt fel újra a mi Saphonk is. 1738-ban, midőn Rákóczy József seregével Erdély felé közelgett újra felvenni az atyja alatt bukott ügyet, a sereg elén egy férfiruhába öltözött nő lovagolt, csatadalokat zengedezve... Ez a nő Losárdi Zsuzsanna volt.

Rákóczy József törekvése dugába dőlt... a költőnő is eltűnt. Mikép végezte be dicső életét, nem tudjuk. Eltűnt mint a szabadság és a harc dalnok. Talán nem is halt meg: „Illés profétaként dicsőség szekerén az egekbe szálla.“

Költeményeiből az irodalom fájalmára egy sem maradt fenn. Egy levél mindaz, melyből gazdag érzéséről, csapongó képzelme és fennkölt szelleméről némi fogalmat alkothatunk. E levél, melyet börtönből menekülése előtt pár nappal Budaky nevű ismerősének írt. Költeményei, melyeket elfogatása idején a pöriratokkal Bécsbe küldöttek, elvesztek. Megsemmisítőket a zsarnok vandalizmusa.

Mennyit nem adnánk a dalokért, melyeknek gyűjtő hatását a szabadság bajnokai érezték. Oh de mi sem maradt azokból.

Tyrtaeusról csak azt tudjuk, hogy volt, Losárdy

Zsuzsanna is csak a történet lapjain él. Az irodalom mit sem bír tőle az említett levelel kivül.

De azért nem volt-e büszke minden spártai Tyrtaeusra, nem lehet-e büszke a magyar Losárdy Zsuzsannára? Nemesak a francziának volt orleáni Jean d' Areja, nekünk is van hozzá hasonló alakunk!

Ily lelkű nők csak hatalmas nemzet női lehetnek, megérdemli azért, hogy emléket föllevenítők, megérdemli, hogy el ne felejtse a magyar.

Fővárosi piaciárak.

Budapest, 1889. február 14. A buza-ára 15 krral emelkedett. Eladatott mintegy 25 ezer métermáza. Egyéb gabonamékekben az árak alig változott.

Buza: tiszavidéki 78—81 klg. 7.40—7.60 frt, pestmegyei 7.35—7.55 frt, bácskai 7.40—7.60 frt, magyar északvidéki 7.25—7.45 frt.

Rozs 70—72 klg. 5.60—5.80 frt.

Arpa: takarmány 60—62 klg. 5.60—5.90 frt.

Sörföldel 64—66 klg. 7.35—8.50 frt.

Zab: 39—41 klg. 5.25—5.70 frt.

Tengeri: búsági 75 klg. 4.75—4.80 frt. Másnemű 73 klg. 4.70—4.75 frt.

Köles: 5.40—5.75 frt.

Sertés üzlet. Az árak emelkedett. Magyar öreg nehéz 51—51½ frt, fiatal nehéz 52½—53 frt, közönséges szedett nehéz 50—51½ frt, közép 49—50 frt, könnyű 48—49 frt. Sertés létszám február 12-én 105,916 darab.

Marhavásár. A mai vásáron állott 2670 nagy és 794 apró marha; bika darabja 75—170 frt, ökör párja 170—290 frt, bivaly párja 110—150 frt, tehén párja 120—170 frt, borjú darabja 18—26 frt. Bárány párja 5—7 frt.

Elelmiszerek: *Liba:* élő hizalt 5—6.50 frt, sovány 2.70—3.40 frt. *Kacsa:* hizalt 2.20—2.50 frt, sovány 1.60—1.70 frt. *Pulyka* 3.60—4.80 frt. *Csirke* 1.10—1.20 frt. *Kaplan* 1.40—1.50 frt. *Fogoly:* 0—0—frt páronként. *Nyúl:* 0—0—frt forint darabja. *Őz* 60 kilója. *Vaj* 70—75 frt. *Burgonya* 1.60—1.75 frt. *Zsir* 61—61.50 frt. *Fokhagyma* 9—10 frt. *Hagyma* 3.30 frt. *Bab* nagy fehér 8.50—9—frt, törpe 9.50—10 frt. *Lenese* 16—24 frt, zsizsikes apró szemű 8—13 frt. *Borsó* 8.50—9—frt. *Köleskása* 9.50—11—frt. *Mák* kék 25—25 frt, szürke 19—20 frt. *Kendermag* 8.50 frt. *Bükköny* 6.50—6.75 frt. *Köménymag* 23 frt. *Dió* 14—17 frt, jobb minőségű 18—24 frt. *Méz* nyers 28 frt, csépegetett 34—frt. Mind 100 kilonként. *Tojás:* friss 45—47 és meszes tojás 51—52½ darab 1 forintért.

Bőrüzlet. *Juhbőr* 2.80—3.40 frt páronként, gomba gyanjias 42—45 frt 102 kiló. *Báránybőr* 60 frt. *Kezsbőr* 100—104 frt 100 kiló. *Marhabőr:* válogatott tehénbőr 14—15 frt páronként, ökörbőr 82—85 frt, pittlingert 80—85 frt 100 kiló. *Lóbőr* 12—13 frt páronként. *Nyálbőr* 27—28 kr darabja. *Szőrmeár:* róka 2.25—2.75 kr, görény 1.36—1.50 kr, vidra 6.50—7.25 frt darabonként.

Pénznemek. Cs. kir. vert arany 5.63—5.68 frt. cs. kir. körmőzsi arany 5.56—5.60 frt. Oszl-magyar 8 frtos arany 9.51—9.55 frt, 20 frankos arany 9.51—9.55 frt.—Német birodalmi bankjegy 100 márkányi 59.10—59.25 frt.

Hirdetések.**Hirdetmény.**

Vadkert községében (Pestmegye vasuti állomás) a község kellő közepében álló nagy szabású **lakóház** tartozékaival együtt és a hozzá tartozó **jó termő nagy kerttel**, egy rendes **kovács műhelylyel**, halálesett miatt a legkedvezőbb feltételek mellett szabad kézből eladandó.

Azonkívül eladó a városhoz igen közel fekvő **buzaföld**, egy jókarban levő **szőlő** és egy kis **erdő**.

Továbbá a kovács műhelyben levő **szerszámok** kovács mestereknek külön is eladtnak olcsó áron.

Figyelmeztetnek a **gyógykovácsok**, hogy a fenti ingatlanok és szerszámok a vadkerti volt gyógykovács hagyatékát képezik és most ott gyógykovács nem létezik, tehát ha valamely gyógykovács iparkodna ott letelepedni — tekintettel a környéken levő sok uradalmakat — egy szép jövő reményében ott könnyen letelepedhetne.

Bővebb értesítés levélben is nyerhető K. Halason Papp Mihály kir. járásbírósi iktatónál.

38. szám.

bíró. 1889.

Árverési hirdetmény.

Alólikt bírói kiküldött az 1881. évi LX. törvény-cikk 102-dik §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kun-halasi kir. járásbírósi 118/P.1889. számú végzése által Dohány Ignác jankováczi lakos javára, Schwarz Márkus ismeretlen tartozkodású ellen 339 forint 55 kr tőke s járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és a kun-halasi kir. járásbírósi 102/P.1889. számú végzésével Neumann János jankováczi lakos javára fölülfoglalt és 320 forint 11 krra becsült teli posztó nemükből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek, a kun-halasi kir. járásbírósi 289/P.1889. számú kiküldő végzése folytán K. Halas város községhezánál leendő eszközésére **1889. évi Február hó 25-dik napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitézetik, melyre venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy a fent érintett ingóságok ezen árverésen a legtöbbet igerőnek becsáron alól is eladatni fognak készpénz fizetés mellett.

Kelt K. Halason, 1889. évi február hó 11-én.

Varga János,
bírói kiküldött.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

VANISS KÁROLY.

Kitüntetve minden kiállításon.

UNIKUM

gyomorerősítő likör

fölülmulja minden ezen a téren előállított likőroket.

Biztos és hatásos szer a nehéz emésztés, gyomorgörcs és hidegláz ellen. Bizonyítja fölülmulhatlan gyógyhatását már azon körülmény is, hogy még csak rövid fennállásának tartama alatt oly nagy hírnévre tett szert, hogy nagy mennyiségeket még a **tengerentúli világrészekbe is szállítunk.**

Kapható minden nevezetesebb fűszer- és csemegeüzletben és gyárosoknál.

Zwack József és társai

Budapest, IX. üllői-út 19.

Kitüntetve minden kiállításon.